

Velja po pošti:
za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—
V upravnistvu:
za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENECE

Inserati:
Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Izhaja:
vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pred koncem.

USODNI PETEK.

Dunaj, 5. junija 1909.

Vlada je doživela danes občuten poraz ob glasovanju poslanca Kaline. Njegov predlog sicer ni dobil dvotretjinske večine, kakor jo je dobil dr. Šusteršičev — ko je za nujnost glasovala vsa zbornica, a dobil je navadno večino. V tem predlogu se pa izreka vladi naravnost graja. Razume se, da je bila vlada konsternirana in stranke večine zbegane in očitno je bilo vladi in njenim strankam, da bodo tudi v meritorni razpravi podlegle. Zaradi tega so sklenili debato zavleči tako, da bi se glasovalo šele v torek, ko upa vlada na kak način primešetariti večino. Opozicijske stranke bočejo seveda izvajevati odločitev že danes. Za vlado se je poslabšal položaj prav zelo, ker je poljska ljudska stranka pod vodstvom dr. Stapinskega sklenila, da ne glasuje za vlado, ampak se glasovanja odtegne ter je tudi v rusinskem klubu zmagala opozicija proti načelniku Wassilkotu, ki je vedno na strani vlade. Dr. Redlich — krščen nemški žid iz Moravske — je govoril dve dolgi uri in sedaj ob sedmi uri se vrši poimensko glasovanje o predlogu, naj se seja nadaljuje.

Kakor je že včeraj dr. Šusteršič s svojim fulminantnim govorom dosegel velikanški uspeh, tako je tudi danes izborni govoril. Dr. Šusteršič in dr. Krek, ki je danes govoril kot generalni govornik, sta vzbujala zanimanje pri somišljenikih in nasprotnikih, da jih je vsa zbornica z ministri vred poslušala. Dobro premišljeni govor dr. Kreka, ki je prihajal iz čutečega srca, govorjen s polnim prepričanjem o stvari za katero se gre je naravnost elektriziral. Briljanten je bil, ko je apeliral na Poljake. Kar se redko zgodi v zbornici in med politiki, zgodilo se je sedaj: dr. Stapinskemu so kapale solze po licu.

Naj se odloči kakorkoli, gotovo je, da so vsaj moralično zmagali v tej parlamentarni bitki Jugoslovani, katerih govornika dr. Šusteršič in dr. Krek sta visoko nadkriljevala svoje tovariše govornike. In zato smo Slovenci lahko ponosni!

Ne gre pa nikomur v glavo, kako dolgo se še misli sedanja vlada pri takih razmerah — ko nima več za seboj večine zbornice — še držati. Ne bo ji pomagalo zaupanje krone in višjih krogov, ako nima za seboj tudi zaupanja večine ljudske zbornice.

× × ×

Dunaj, 6. junija 1909.

Ob sobotah in nedeljah je dunajska zbornica navadno prazna; le kak poslanec iz najoddaljenejših krajev tava po hodnikih, ali pa brska po listih v čitalnici. A včeraj in danes je kaj živo. Skoraj vsi so tukaj, pa razpravljajo o dogodkih v zadnji seji, ugibajo o posledicah in delajo načrte za prihodnjo sejo, ki bo v torek. Nihče ne vé, kako se bo vršilo v torek, generali pa molče o svojih načrtih, nobeden neče prezgodaj pokazati svojih kart, a stranke so pozvale vse svoje člane na Dunaj. V torek bo zbornica brez dvoma polna, a v tem trenutku nihče ne vé ali zmaga opozicija ali vlada. Šlo se bo le za par glasov.

Vlada in njene stranke so bile izprva vse zmešane, pa so silno nespretno zagovarjale svoj poraz, češ: opozicija ni lojalna, kakor da bi ne smela izsiliti glasovanja takrat, kadar je v večini. Ali: »Večina je bila ravno slučajno na strani opozicije vsled slabega obiska zbornice«, dasi je glasovalo 421 poslancev in jih je bilo dokaj tudi v kulorjih, kar se v naši zbornici malokrat pripeti.

Časniki poročajo, da je ministrski svet v soboto popoldne sklenil, da ministrstvo ostane, četudi zbornica sprejme dr. Šusteršičeve resolucije, a navzlic temu vlada s polnim parom, da se reši končnega poraza. Tako je razdvojila rusinski klub s tem, da je kupila bukovin-

ske poslance in so se ti pod predsedstvom poslanca Wasilka konstituirali kot samostojen klub. Gališki minister Dulemba se dogovarja s stranko Stapinskega, da bi jo pridobil za vlado, a današnji »Freundenblatt«, vladno glasilo, je posvetil dalmatinskim poslancem dolg uvodnik, kjer jim pripoveduje, kako skrbi to ministrstvo za Dalmacijo, kjer se grade ceste, železnice in pristani, osušavajo močvirja, kjer je vlada uredila jezikovno vprašanje v prilog Hrvatom in druge take reči. In jim grozi dalje, da so v nevarnosti njihovih mandati, ker volivci vendar ne bodo razumeli, kako morejo poslanci nastopati proti vladi takrat, ko gradi po Dalmaciji železnice, pristane in se nabijajo pri uradih tablice s samo hrvaškimi napisi . . .

Na drugi strani pa vlada in njeno časopisje laže in sumiči opozicijo, da ji ni za stvar, da je voditeljem samo za portfelje itd. kakor, da bi moral biti vsak poslanec prepričan, da so Hohenburger, Ritt et tutti quanti nenadomestljivi! Seveda je zlagano tudi poročilo, da so Jugoslovani v petkovi seji obetali Italijanom, da vsi glasujejo za italijansko vseučilišče v Trstu, že sedaj v proračunskem odseku, ako glasujejo Italijani z opozicijo. Vlada se po svojih časnikih hvali, da ima zaupanje višjih krogov in krone, pa da se ne umakne opoziciji, kakor da bi ne bilo za vsako vlado najnujnejše in najpotrebnejše zaupanje večine parlamenta. Da, v sedanjih demokratični dobi je dolžnost vlade delati v prvi vrsti ljudsko politiko. Opozicija se ne boji razpusta zbornice, s katerim se nam grozi, ker izide iz voljnega boja močnejša kakor je sedaj. Slabo se bo godilo pri volitvah gospodom iz poljskega kluba. Tako se hoče javno mnenje popolnoma zmešati, da bi nihče ne videl občutnega poraza vladnih strank. Ali ni že to poraz, da vladne stranke z obstrukcijo preprečijo glasovanje, ki jim ni ljubo in to tiste stranke, ki vedno vpijejo kako je potrebna izprememba poslovnika, kako nemoralna je obstrukcija, ki ne pusti odločevati parlamentarni večini. Zelo slabo uslugo so storili Nemci vladi in parlamentu s svojo neutemeljeno obstrukcijo, ker na ta način katerakoli stranka vsak hip razbije zbornico. Varujejo naj se, da se jim ravno tako ne vrne! Časniki celo poročajo, da je minister Schreiner po nalogu ministrskega predsednika nagovarjal svoje ljudi k obstrukciji in da bi tudi, če bi se Nemcev ne zalotilo pri sleparjenju, s silo preprečilo glasovanje. To pa le kaže, da so stranke večine na konci, da mora večina skoraj napovedati bankrot. Res je tudi, da so stranke večine in vlada naredile v zadnjem času mnogo oslarij, recimo, ko je večina zabranila, da bosanski odsek v zbornici ne poroča, ker so vse stranke večine glasovale za nujnost dr. Šusteršičevega predloga itd., kar pa le dokazuje, da imajo te stranke zelo nespretno vodstvo (Gessmann) in da je vodja opozicije v vsakem oziru kos svojemu nasprotniku. To moramo pribiti, ker ravno to janiči, da opozicija gotovo prodre in to nam seveda daje pogum.

Pri teh razmerah ni čudno, da postaja vlada zelo skromna. Še pred par dnevi je napovedovala, da se mora izvršiti finančni načrt Bilinskega, dovoliti pooblastilni zakon za trgovinske pogodbe, rešiti proračun, a na vse to vlada sedaj več ne reflektira. Zadovoljna je tudi samo s proračunskim provizorijem. Skromnost o pravem času je sicer lepa čednost, a ne verjamemo, da bi sedaj vladi kaj pomagala. Po moji sodbi ta vlada tudi proračunskega provizorija ne dobi.

× × ×

Vsi avstrijski listi se pečajo z zadnjimi dogodki v državnem zboru in pa z vladno obstrukcijo. V živo jih je zadela dr. Šusteršičeva fina ironija o bivši vladni večini. S pritajeno jezo so priznali vsi vladni listi brez razlike, da tiste slavne Bienenrthove večine ni bilo v zbornici. Ostro napadajo Bienenrthovi vladi prijazni listi tiste vladne poslance, ki niso bili navzoči ob petkovih glasovanjih v zbornici. Vladi prijazni listi so postavili na sramoten oder imena tistih poslancev, ki jih ni

bilo v zbornici. Zmagujoča opozicija se je obnašala mirno, dostojno. Vladi prijazni listi sicer zabavljajo proti opoziciji, ki je imela v petek večino, a občudujejo njeno disciplino. Listi, ki so vladi prijazni, obsojajo obstrukcijo, ki se je vprizorila v petek po vladni večini proti opoziciji. Sploh pa piše nemško časopisje umazano, nesramno in perfidno o opoziciji in laže, kar more pa grdi opozicijo. »Reichspost« in »Vaterland«, a ta šele od sobote popoldne, se držita razmeram primerno, seveda ne moreta proti krščanskim socialcem. Kakor čitate v dr. Lampetovem govoru, je »Reichspost« že odločno povedala Bienenrthu, da ne gre vladati proti Slovanom, nedeljski »Vaterland« se popolnoma strinja z »Reichspošto«. Nemški listi zdaj sploh vsi farbajo.

Epohalen je bil Krekov govor. O njem so celo vladi prijazni listi poročali zelo obširno in se o njem izražajo pohvalno.

Odločen nastop naših poslancev je rodil že sad. Bienenrth je nujno naročil vsem ministrom, naj obračajo na bosanske in hercegovske zadeve posebno pozornost, in da ga morajo o vsaki stvari obvestiti, ki se tičejo omenjenih dežel. Nadalje je Bienenrth ukazal, da mora državnopravni departement ministrskega predsednika z večjo pozornostjo slediti vse zadeve Bosne in Hercegovine.

Delo naših poslancev za pravice ljudstva priznavajo najzakritejši slovanski klevetniki. Ali bo zdaj Hribar preklical, kar je očital našim poslancem? »Narod« in liberalni listi, ki brez dvojbe zamočujajo delo naših poslancev — pogledite, pa po njih. Ponatisnite vse zabavljice nemških listov proti njim, česar ste že tako vajeni.

Zborovanje S. L. S. v Ljubljani.

Včeraj je bil v Ljubljani jako dobro obiskan shod S. L. S. v veliki dvorani hotela »Union«, na katerem je dr. Lampe razvil veliko sliko naših strankarskih razmer. Ko je začetkom govora opisal junaško borbo naših državnih poslancev proti madžarskemu oduštvu v Bosni, se je sprejela zaupnica poslancem z velikanškim navdušenjem. Z burno veselostjo so zborovalci sledili govorniku, ko je razlagal liberalno - nemško zvezo in liberalno neznačajnost ter v celih zgodbah pokazal puhlost in frazerstvo Hribarjeve politike. V velikih potezah je pokazal delo S. L. S. in z nepobitnimi dokazi pokazal, da je danes samo S. L. S. prava zastopnica našega ljudstva, res slovenska in slovanska stranka v pravem pomenu besede.

Ta veliki govor je naredil globok vtis. Zlasti oni del, ki se je bavil s Hribarjem, je bil uprav uničevalen. Priobčili bomo govor v celoti.

Shod je bil zelo dobro obiskan. Med zborovalci je dominiralo kršč. soc. delavstvo, a tudi s v e t n a naša inteligenca je bila častno zastopana. Med zborovalci smo opazili voditelja koroških Slovencev dr. Brejca, dež. odbornika dr. Pegana, dež. poslanca dr. Zajca in Mandlja.

Dež. odbornik prof. Jarc:

Slavni zbor! Otvorjam današnji shod politične slov. kršč. soc. organizacije ljubljanske in okoličanske, vas prisrčno pozdravljam ter se vam zahvaljujem, da ste se navzlic tako vabljivemu vremenu našemu vabilu odzvali v tako velikem številu. Dajem takoj besedo poročevalcu deželnemu odborniku dru. Lampetu. (Klici: živio! Ploskanje.)

Dr. Lampe:

Častiti zborovalci! Važen in slovesen trenutek je danes, ko tukaj zborujemo. Med tem, ko se mi tukaj zbiramo, da proučujemo javno življenje, se v državnem zboru bije ena najvažnejših bitek, kar jih je doživel avstrijski parlament. Ta boj je za nas važen, ker se gre za jugoslovanski narod in ker so voditelji v tem boju naši poslanci, poslanci, katere smo mi poslali na Dunaj. (Živelii!)

Bosenska agrarna banka.

Po aneksiji sta postali Bosna in Hercegovina pokrajini avstrijske države, in komaj je naš vladar stegnil roko na Bosno in Hercegovino, že se je položila nanj tudi madžarska in judovska pest, da bi nam ti deželi zaslužnili in ukrala. (Sramota!)

To se je zgodilo jako zvito. Skupni finančni minister Burian je Madžar, ki popolnoma služi samo madžarskim državnim interesom proti Avstriji. In ta Burian je dal privilegije madžarski agrarni banki, ki naj dobi moč, da sicer odkupi bosenske kmete od turških magnatov, ampak na ta način, da bodo kmetje odslej madžarskim judom dolžni in njihovi sužnji. Ta banka naj bo ne samo orodje, ki bo nosilo madžarskim judom odušne interese, ampak bo pognala bosenskega kmeta tudi z zemlje; to je nje pravi namen.

Bosenski kmetje so skozi stoletja trpeli pod turškimi jarmom. Turški magnat jim je jemal desetino in tretjino vseh pridelkov, pa odmeril si je tudi polovico in dve tretjini. Turški magnat jim je ropal hčere in sinove ter jih gnal v sužnost, da napravi iz njih janičarje. Ampak slovanski narod je ostal vkljub turški sužnosti! Ako pa pride madžarski jud, vzle bo bosenskim kmetom vse, slekel jih do nagega ter jih pognal v Ameriko, po svetu.

To je namen te banke, enega najbolj barbarskih početij naše dobe. (Tako je!) to je sramota za naše stoletje in sramota je, da je bil avstrijski minister, ki je to hotel vpeljati na Balkanu. (Res je!)

Borba naših poslancev.

Proti temu so se uprli naši poslanci in uprizorili boj do skrajnosti. Ta boj gre v prvi vrsti proti avstrijski vladi, ki igra pri tem nedolžno dete, ki se dela, da ni nič krivo. Vsi se izgovarjajo. Finančni minister Bilinski je nedolžen, ministerski predsednik je nedolžen, storil je kar je mogel, pravi. Vsi ministri so nedolžni; vsi pravijo: od zgoraj je prišlo! Ampak naša stranka ima resen obračun z vlado; sedaj ne bo več ušla, marveč dala odgovor do zadnje besede za vse svoje grehe.

Ko se je sestavila sedanja vlada, sta bila naučni in pravosodni minister vzeta izmed Nemcev na Štajerskem, kjer so naši najhujši narodni nasprotniki. Že takrat je stopil načelnik S. L. S. dr. Šusteršič pred ministrskega predsednika ter mu odkrito povedal: To je krivica proti nam, kar se je storilo, in mi se bomo toliko časa borili proti tej vladi, da je ne strmoglavimo. (Prav je!)

To je bila moška beseda. In to, kar je dr. Šusteršič novi vladi prvi dan obljubil, je izvršil. Naša stranka se je do skrajnosti borila za pravice jugoslovanskega naroda proti nepoštenosti in oduštvu.

»Slov. Narod«, ta list, ki sedaj nima drugega dela, kakor tisti psički po vaseh, ki lajajo, kadar se kak voz skozi vas pelje in ki imajo tem več opraviti, čim več vozov mimo pride (Smeh), se je pred kratkim norčeval iz naših poslancev, češ, da doživljajo poraz za porazom. Zaničeval jih je na vse mogoče načine, kakor da so dr. Šusteršič in dr. Krek in drugi sami otroci, sami politiki približno liberalnega kalibra. In še sedaj skuša vse njihove zasluge v nič devati. Nasproti temu citiram list nam nasprotne vladne večine, ki je po glasovanju v državnem zboru, ko je naša stranka proti vladi zmagala in je zbornica predlog dr. Šusteršiča glede bosenske agrarne banke soglasno sprejela, pisal tako-le:

»Pa tudi za kabinet barona Bienenrtha je današnji dan zelo poučen. Načelnik kabineta bo že moral vendar enkrat slišati na tiste odkrite nasvete, ki so vedno trdili, da sedanja vladna večina ne zadostuje, da bi se na njej postavil sistem. Če hoče vladati parlamentarno, mora večina biti večja. V Avstriji se ne da vladati proti Nemcem, niti proti Poljakom, niti proti Italijanom, pa tudi ne proti Čehom in Jugoslovanom, proti nobenemu narodu ne. Treba je pritegniti lojalne, patriotske življe, če možno vseh narodov in njih moči vporabiti v prid domovine. Negativnih potem

še vedno dovolj ostane. Da so se odbile zmerne skupine, združene ne v sedanji slovenski »Jednoti«, ampak v bivšem slovenskem centru, ki so ga naši poslanci osnovali na Dunaju, to je bil nepotreben pogrešek... Vedno je še čas, da se prošli pogreški in kar je zamujeno popravi.« (»Reichspost«, 5. junija.)

In v očigled tega »Slovenski Narod« delovanje naših poslancev se ponižuje in njihovih uspehov še ne pripozna. To kar so dosegli naši poslanci v teku teh dni, je, da so nastopili kot moč, pred katero se mora vlada ukloniti, in to je velikega pomena, ako liberalni pritlikavi politiki tega tudi nečesto priznati. Lahko rečemo, da je izid glasovanja o predlogu dr. Šusteršiča in tovarišev velik moment v zgodovini jugoslovanskega naroda.

Zaupnica poslancem S. L. S. na Dunaju.

V torek se bo bitka odločila; takrat bo drugo glasovanje o dr. Šusteršičevem predlogu. Seveda med tem vlada pritiska na vse strani, da bi si zagotovila zmago. Za nas je ugoden trenutek, da ob tej priložnosti izrazimo našim poslancem popolno zaupanje in poziv, da naj vstrajajo v tej borbi, dokler ne zmagamo. Predlagam, da pošljemo našemu Slovenskemu klubu na Dunaj sledečo brzojavko:

»Zborovalci S. L. S. z viharim navdušenjem odobravajo junaško borbo proti madžarskemu nasilju in izkoriščevalcem jugoslovanskega naroda. Proč oderuhi, dol trinogi! Živela socialna in narodna pravičnost! Nevstrašno naprej do zmage! Odvrnite od Bosne okupacijo krvoseškega špekulanstva in veleizdašniškega Koštustva!« (Viharno odobravajte in ploskanje!)

Vtis nastopa naših poslancev je res velikanski. Tako berem danes v nekem nasprotnem listu, o dr. Kreku, da je branil stališče Jugoslovancov kakor lev in da je njegov silovit napad na Bilinskega in na taktiko poljskega kluba celo zbornico naravnost pretresel. Drugi listi pišejo, da so si naši poslanci pridobili spoštovanje vse zbornice in da so bili njih govori državniška dejanja prve vrste ter da je zbornica bila prisiljena stvarno jim prav dati.

Slovensko - nemška liberalna zveza.

Sedaj pa dovolite mi, da preidem na neko manj junaško stvar, in ta stvar se tiče naših nasprotnikov, ki sedaj poskušajo z različnimi shodi in shodki in zabavljanjem po listih našim poslancem škodovati, sami o sebi pa sumljivo molče. Zlasti molče o važnem dogodku v trgovinski zbornici, ko se je pokazal podpis Ivana Hribarja (Čujte! Veselost.) na pogodbi z Nemci, ki ga je on vedno sramežljivo tajil. (Smeh.) To je tako važno, da se moramo s tem natančneje baviti.

Liberalci in Nemci so še nedavno mislili, da če se združijo, bodo dobili celo slovensko ljudstvo pod svoj podplat in bodo po ljudstvu hodili, kakor so bili že vajeni. Pogodba, ki so jo naredili, se začne s sledečim uvodom:

»Napredna stranka in stranka ustavovernih veleposestnikov na Kranjskem — v želji, da v smislu programov svojih strank uveljavite v javnem življenju Kranjske dežele napredna in svobodni-selna načela, da izvedeta na tem temelju duševni in gospodarski napredek ter kolikor mogoče pospešite že pričeto sporazumljenje obeh narodnosti v deželi — ste se zedinili v stremiljenju: prepričati, da bi klerikalna stranka, čije namene je označiti zelo kvarnim uresničenju gori navedenihazorov, o prihodnjih deželnozbornskih volitvah ne dobila toliko mandatov, da bi ji v bodočem deželnem zboru zagotovili absolutno večino.«

Liberalna stranka — ne narodna.

Sedaj si nekoliko pogledimo, kaj to pomeni. Prvo, kar so liberalci tukaj priznali je, da je v smislu njihovega programa narodnost stvar druge vrste, v prvi vrsti pa stoji njihova ljubezen do naprednih Nemcev. Oni imenujejo to svoj program! (Čujte!) Za slovenstvo jim ni nič, ampak oni hočejo imeti »sporazumljenje obeh narodnosti v deželi«. Zdaj pa poglejte: V teku zadnjega razvoja so liberalci neprenehoma napadali našo stranko, da ona z Nemci drži, ker mi nismo taki ljudje, da bi hodili s kamenjem v žepih in bi šipe pobijali in lagali. Oni so se »kazali kot silno« radikalne. V pogodbi pa stoji sledeče: da že pričeto sporazumljenje obeh narodnosti pospešite, sta se obe stranki — liberalci in Nemci — zedinili. Ampak — stoji dalje — klerikalna stranka ima zelo kvarne namene proti uresničenju tega »sporazumljenja obeh narodnosti«. Z drugimi besedami, liberalci so rekli Nemcem: Poglejte, ti črni klerikalci hočejo vse Nemce pozobati, ampak mi vas bomo branili, in za to nam vi pomagajte, da nas ne bodo v kot pometali. To česar so se bali, je bila absolutna večina naše stranke v deželnem zboru.

Kaj to pomeni? Liberalci so hoteli z Nemci imeti absolutno večino in zastopniške ljudstva potisniti v manjšino, da bi po-

tem v deželnem zboru sklenili vse, kar bi Nemci hoteli. Tudi za posamezne sklepe bi se morali liberalci vedno dogovoriti z Nemci. Ko pa je zmagala S. L. S., je bila slovenska večina tu; slovenska stranka sama je dobila veljavo, in ni se ji treba vezati z nikomur. Torej ko so liberalci priznali, da so proti absolutni večini naše stranke, so se borili za nadmoč nemštva v deželnem zboru. (Tako je!)

Zdaj pa pridejo stroški za to kupčijo; vsaka lepa reč nekaj stane. (Veselost.) Najprej so slovenski liberalci položili na žrtvenik domovine ribniške slovenske liberalce in jih žrtvovali nemškemu molohu. Sklenili so pogodbo, da naj slovenski volivci v mestni kuriji Kočevje - Ribnica glasujejo za Nemca, za to da bodo Nemci na Gorenjskem glasovali za slovenskega liberalca. (Sramota.)

Liberalci izdali slovenske interese na cel črti.

Pri volitvi deželnega odbornika iz cele zbornice bodo glasovali vsi za člana napredne stranke. Seveda so morali tudi za to dati Nemcem koncesijo, in ta koncesija je veliko izdajalstvo na sloven. stvari: Liberalci so se zavezali, da bodo v deželnem šolski svet volili nemškega deželnega odbornika! (Sramota! Fej!) Liberalci so vedno pisali po listih: naše šolstvo ni pravično urejeno, ne dosežemo svojih pravic na šolskem polju, — v deželnem šolski svet pa so poslali Nemca! (Sramota!)

Pravijo v pogodbi dalje: Tudi pri volitvah v druge korporacije, kamor ima pravico pošiljati deželni odbor svoje zastopnike, se bo oziralo na nemškega deželnega odbornika. V vseh stvareh so se zvezali z Nemci. Sklenili so, da bodo našim poslancem vrat zadržili, da pri sestavi odsekov prezro naše in da v njih liberalcem in Nemcem zagotove večino in poročila o najvažnejših stvareh. Pogodba pravi, da se morajo pri važnejših referatih menjavati člani obeh strank, liberalcev in Nemcev. Tako so liberalci izročili Nemcem več kot polovico moči in vpliva v deželnem zboru in se še v vseh drugih stvareh vezali.

Osnovala se je skupna komisija iz slovenskih liberalcev in Nemcev, ki se ji morajo predložiti vsa važna politična in gospodarska vprašanja »v predhodno posvetovanje«, in kar bo v tej komisiji sklenjeno, se mora predložiti liberalnemu in nemškemu klubu v odobrenje.

Torej v vseh stvareh so po tej pogodbi liberalci imeli vezane roke!

Glede gledašča so sklenili interesantni dogovor, da mora dežela obe glediški podjetji enakomerno podpirati. S tem so liberalci priznali, da imajo Nemci, ki jih je tako malo v deželi in ki se radi bahajo, kako so bogati, pravico ravno toliko pomoči zahtevati, kakor ves naš slovenski narod. (Čujte!)

Tu so se liberalci zbal in rekli Nemcem: Ta stvar nas teži in peče. Kaj porečemo k temu klerikalci! Ti nemškemu gledišču niso tako prijazni. V pogodbi čitamo doslovno: »Če bi pa klerikalna stranka, zlasti morda v prvem letu prihodnje deželnozbornske dobe, predlagala nasproti obeh podjetijma neenako postopanje — to se pravi, če bi Nemcem ne dali toliko kakor Slovencem ali pa jim podporo docela črtali — se mora tak predlog vselej naprej odkazati finančnemu odseku ter se bosta stranki vsakikrat dogovorili, v koliko bi se napredna narodna stranka smela poleg redne podpore, ki ostane za obe podjetji enaka, zavzeti še za izredno podporo slovenskemu podjetju. (Sram jih bodi!)

Ali ni to sramota? Torej vsak tak predlog bi morali najprej v finančni odsek dati in Nemce s povzdignjenimi rokami prositi, naj jim dovolijo, da sme dežela slovenskemu gledišču par grošev več dati, kakor nemškemu! (Tako je! Sramota)

Ljubljana in pogodba z Nemci.

Sedaj pride jako interesantna točka, namreč Ljubljana. (Čujte!) Doslovno berem: »Napredna narodna stranka priznava Nemcem na Kranjskem, oziroma v Ljubljani, pravico do primerne zastopstva v občinskem odboru stolnega mesta Ljubljane in v kranjski trgovski in obrtni zbornici, ter je, v kolikor bodo razmere dovoljevale, pripravljena se za to zavzeti, dočim stranka ustavovernega veleposestva priznava, da za sedaj in zlasti pri prihodnjih volitvah v imenovani korporaciji dejanska dovolitev takega zastopstva še ni izvršljiva.« (Živela bela Ljubljana! Veselost.)

Ta pogodba je podpisana leta 1901. Pribiti moramo pred vsem, da so liberalci Nemcem priznali pravico do zastopstva v občinskem svetu ljubljanskem, dali jim pa ga niso. Kdor je pošten, mora reči: kar je pravično se mora izpeljati; če pa ni, pa se ne sme zapisati, da je pravično. (Tako je.) Ako se sedaj liberalci izgovarjajo, da so te besede razumeli tako, češ, pravično je že, ampak dati jim nečemo, — potem je to navadna sleparija, potem so liberalci sleparili sebe in Nemce. (Tako je!)

Taka je bela zastava bele Ljubljane v rokah Hribarjevih!

Ravno tako je s trgovsko in obrtno zbornico. Tudi tam so liberalci Nemcem priznali pravico do zastopstva in se zavezali, da se bodo za nemške pravice zavzeli. In če sedaj v trgovski zbornici drugače postopajo, tedaj je zopet laž ali bila prej, ali pa je sedaj. (Tako je.)

Z ljubljanskim mestom pa se hočemo še podrobneje baviti.

Liberalna značajnost.

»V »Slovenskem Narodu« z dne 29. maja čitamo o liberalno - nemški pogodbi: »Niti ena točka ne usebuje niti sence narodnega izdajstva.« (Oho!) In dalje pravi, da so to samo »akademski priznanja pravice Nemcem«. »O realiziranju te pravice pri nas niti govora ni.« Dalje pravi v isti številki, »da je to pogodbo stranka sama razveljavila pred leti. Kdaj? Nadalje piše: »Resnega pomena ni tej pogojni obljubi nihče pripisoval.« Prej je torej trdil, da so pogodbo razveljavili pred leti (torej za enkrat za veljavno imeli), sedaj pa da ni imela nikoli resnega pomena!

Na hepša pa je trditev: »Na papirju je pač stala pogodba, a za resno je ni nihče smatral.« (Burna veselost.)

To je tako, kakor če pride k vam sosled in sklence kupčijo za hišo, spišete pogodbo, oba jo podpišeta, sosed vzame hišo. Ko ga tirjate za denar, pa pravi: »Na papirju je pač pogodba, ampak za resno je nisem smatral!« Taka je pogodba med liberalci in Nemci. (Burna veselost!)

Obrnem »Narod« z istega dne in čitam: »Pogodba je bila nevzdržljiva vsled perfidije Nemcev, med katerimi je zmagala nemškonacionalna struja. Par točk pogodbe je bilo vedno le na papirju, ker so jih le veleposestniki rabili kot pesek v oči Binderjevemu krilu.«

Ta je pa lepa! Sedaj en slepar svojo sleparijo na drugega zvrta. (Viharna veselost.) Liberalci tukaj trdijo, da so oni pogodbo že držali, ampak Nemci so bili tisti perfidni lumpi, ki so pogodbo rabili le kot pesek v oči Nemcem, Binderjevimi prijateljem.

No, jaz te stvari ne bom dalje mešal; nočem si svojih rok mazati. Naj se liberalci in Nemci le med seboj zmenijo, kdo je bolj drugega osleparil. (Smeh.)

Hribarja je pogodba vezala.

Par kolon dalje v »Narodu«, v isti številki, nekdo zagovarja Hribarja tako-le: »Nič več tehtnosti ni v očitku, ki je nastal vsled nesporazumljenja radi Hribarjeve izjave v seji trgovske zbornice. Opetovano in sicer baš v zbornici je Hribar izjavil, da ga je nekdanja pogodba vezala in da se je je pošteno držal. (Čujte!) To je edino merodajno in tega meritornega dejstva ni nikdar zanikal. Če bi kdo dejal, da ga pogodba ne veže, potem bi imelo vprašanje o podpisih kaj pomena. Vspričo temu je klerikalni boj za podpise le dialektično v povsem nerelativni zadevi, a tudi nima upravičenosti, če se konstatuje, da res en izvod pogodbe ne nosi Hribarjevega podpisa.« (Čujte!)

Čudežni podpis Hribarjev.

To je pa tista coprnja s podpisi. (Veselost.) Pogodba je spisana v dveh izvodih, in Hribar, ki je ostal celo življenje sebi dosleden, je tisti izvod, ki so ga dobili Nemci, podpisal, prepisal, ki ga hrani dr. Tavčar v svoji blagajni, pa ni podpisal. (Burna veselost.) In ko so potem prišli k Hribarju Nemci kaj podrežat, jim je rekel: Jaz sem pogodbo z Vami podpisal in Vam ostajem zvest in mož-beseda. Kadar smo pa mi Hribarju očitali pogodbo z Nemci, pa je Hribar v en žep figo vtaknil in mislil na drugo pogodbo ter rekel: »Saj nisem podpisal.« Tako je govoril obakrat resnico. (Burna veselost.) Hribar je imel vedno prav: če je Nemcem rekel, da se drži podpisane pogodbe, in če je rekel Slovencem, da pogodbe niti podpisal ni. (Viharen smeh. Klici: Čast županu bele Ljubljane!) Zato pa Vam povem, da bolj poštenega politika ni v slovenski javnosti, kakor je državni poslanec in župan Ivan Hribar, da bi imel vedno prav, če trdi tako ali tako. (Bučna veselost.)

Ljubljanski nemški Oberbürgermeister.

Mi se smejemo Hribarjevemu podpisu, ampak zadaj tiči bridka resnica. »Narod« pravi, da je Hribar pogodbo vedno držal — in držal jo je. Sicer liberalci pri občinskih volitvah Nemcem niso prepustili nobenega mandata, in Hribar je užival veliko gloriozo vseslovanstva pri dobrih ljubljancih, ki so bili prepričani, da je Hribar tisti vitez, ki nemškega zmaja odganja od Ljubljane. Ampak skrivaj, za hrbtom ljubljancem se je godilo nekaj drugega. (Čujte!)

En deželni odbornik ima vedno referat o občini. O vseh kranjskih občinah, razven Ljubljane, je imel referat dr. Tavčar, ljubljansko občino pa so izvezli, referat o njej je imel vedno nemški veleposestnik. (Čujte!) In to je jako važna zadeva. Občinski referent je nekak predstojnik županov, in Hribar je sebi in beli Ljubljani za predstojnika naredil — Nemca. Libe-

ralci so se vedno bahali, da ne prepuste Nemcem nobenega mandata v občinskem odboru, ampak liberalna stranka je kriva, da je skozi celo dobo nad Ljubljano vladal — nemški Oberbürgermeister! To sem dolžan povedati, da se bo vedelo, kako politiko je delala liberalna stranka!

Samoslovenski ulični napisi.

Pa bi kdo rekel: saj je vse eno, kdo ima referat o ljubljanski občini. To ni vse eno. Naj navedem samo en zgled.

Bilo je jako sumljivo, zakaj se ni nihče pritoževal na deželni odbor zoper sklepe ljubljanskega občinskega odbora. Pristaši naše stranke, če se jim je krivica godila, se niso pritožili, ker so vedeli, da v deželnem odboru ničesar ne opravijo, Nemci pa ne, ker je bilo že itak vse tako narejeno, da jim je bilo prav.

Zelo poučna v tem oziru je zgodovina ljubljanskih uličnih napisov. Hribar je z velikim patosom proglasil v neki seji občinskega sveta sklep, da se imajo napraviti samoslovenski ulični napisi, in vsa Ljubljana je bila prepričana o popolni pristnosti Hribarjevega slovenoljublja. (Veselost.) Hribar je dobro vedel, da se bodo Nemci zoper ta sklep pritožili in da bo o pritožbi imel razsoditi nemški deželni odbornik. Zdaj pride pa najlepše. Naenkrat se je ta akt nekam zgubil. (Čujte!) — in ostali so dvojezični slovensko-nemški ulični napisi.

Ko je prišla naša stranka v deželni odbor, je podedoval referat o ljubljanski občini dr. Šusteršič, ki mi nekega dne reče: Ti, danes sem našel neko zanimivo stvar: pritožbo Nemcev proti uličnim napisom, ki ni bila rešena. V omaro so jo bili zaklenili! (Splošno presenečenje.) Naša stranka je seveda stvar hitro rešila; mi smo nemški ugovor odbili in sedaj si Ljubljana lahko naredi samoslovenske napise, ako upravno sodišče ne razsodi proti temu.

Treba je pogledati, kaj se je godilo za kulisami! Kar so liberalci kazali javno, to so bile same puhle in gnile fraze. (Tako je!) In zadnji čas je bil, da je prišla naša stranka, da je liberalno-nemško zvezo razbila in pokazala liberalce v pravi nagoti, kakršni so.

Tudi kmete so Nemcem prodajali.

Ta pogodba gre še dalje. Liberalci so Nemcem obljubili tudi »stalno in zagotovljeno zastopstvo« v kmetijski družbi, oziroma v deželnem kulturnem svetu, če bi se tak ustanovil. Pristavili so, da se bodo že pri prihodnjih volitvah za to potegnili, da dobe Nemci to zastopstvo. (Čujte!) Torej tudi kmetijsko družbo, koder liberalci nimajo nič opraviti, so izročili Nemcem. Za ljubljanski občinski svet so rekli: počakajte še malo; pri kmetijski družbi so pa obljubili, da bodo že ob prvih volitvah šli sami v boj za Nemce. (Skandal!) Tega si naš kmet ne sme pustiti dopasti.

Zdaj pa se vprašajmo, kaj so liberalci za vse te udobnosti dobili. Dosedaj smo slišali, da je bilo vse le na korist Nemcem. Dobili so eno samo stvar: meščansko šolo v Postojni! (Smeh.) Če bi namesto te meščanske šole dosegli vsaj kako obrtno ali trgovsko šolo, bi stvar imela vsaj nekaj pomena; zavoljo take uboge malenkosti pa menda pač ni vredno, da človek izda svoj narod, da se vrže pod noge najhujšemu narodnemu sovražniku, da se osramoti pred celim svetom kot lažnjivec in neznačajnež. S. L. S. bo za šolstvo bolj skrbela, kakor nemško-liberalna zveza. To je že dokazala. (Tako je.)

Koliko pogodb so imeli Nemci in liberalci?

To je pogodba, ki so jo liberalci vedno tajili in ki je prišla na dan v zadnji seji trgovske zbornice. Pri tej priliki moram izreči zastopnikom naše stranke v tej zbornici, na čelu jim našemu Kregarju (Živio!) najtoplejšo zahvalo, da so razkrinkali Hribarja pred celim svetom.

V tej debati se je Hribar izvijal in govoril še o drugih pogodbah, in istina je, da so tudi leta 1895. imeli liberalci z Nemci pogodbo. Hribar je priznal, da so pred vsakim zasedanjem deželnega zbora imeli pogodbo z Nemci. Jaz bi le vprašal, kolikokrat je potem moral Hribar podpisati nemške pogodbe? (Veselost.)

V liberalni stranki — nobenega moža!

To je slovensko-nemška zveza, ki je sedaj razbita, in meni se jako čudno zdi, da v liberalni stranki ni več toliko moralne moči, da bi se en sam mož v njej vzdignil in rekel: Sramota je to, in to priznamo. To pogodbo so vedno tajili, niti eden se ni upal priznati, kaj se je zgodilo, in reči, da kaj takega ne bodo več storili. Ampak nekaj drugega počenja.

Izmislili so si geslo o »klerikalni« zvezi z Nemci. Izjavljam, da nam nobene zveze treba ni, ker je naša stranka sama dovolj močna, da na svojih nogah stoji. (Živela! Tako je!) (Dalje prihodnjič.)

Spominjajte se z darovi „Rokodelskega Doma“ v Ljubljani!

Orli pod zastavo Marijino.

V Škofji Loki.

Zastave na župnišču in mlaji pred društvenim domom v Škofji Loki so včeraj naznanjali, da se ima vršiti slavnost, ki je tesno združena s cerkvijo in društvenim domom. In res: Mladeniška Marijina družba, katere člani so v večini tudi vrli društveniki, je dobila novo zastavo. Pri nas na Slovenskem, kjer se tisoči in tisoči mož, mladenk, žen in mladeničev, zbirajo pod zastavami, temi bojnimi znamenji slovenskega ljudstva, ki noče pustiti, da bi usuznili slovenski narod sovražniki vere in ljudstva — pri nas niso redke slovesnosti blagoslovljenja zastave. Zato pa se te slovesnosti navadno vrše brez šumečih manifestacij, najčiste v ožjem domačem krogu. Tako je nameravala tudi mladeniška Marijina družba v Škofji Loki. Vendar pa se je razvila včerajšnja njena slavnost v lepo manifestacijo trdnega verskega prepričanja večine škofjeloškega prebivalstva.

Točno ob 3/4 na 9. uro se je razvil izpred društvenega doma spreved v sledečem redu: na čelu je korakalo zastopstvo Z. T. O., ki je ta dan pokazala, v kako ozki zvezi sta posvetna in cerkvena organizacija slovenske mladine. Za njimi so korakali domači Orli in delegacija ljubljanskega Orla. Za temi so se uvrstile moške in ženske Marijine družbe iz bližnje okolice s svojimi zastavami. Za njimi pa domača mladeniška Marijina družba. Na to so nesle belo oblečene deklice zavito novo zastavo, katero je spremljala blagorodna gospa kumica, soproga g. svetnika trg. in obrt. zbornice Jos. Hafnerja, v spremstvu škofjeloškega zdravnika g. dr. Hubada. Dalje smo opazili v sprevedu mil. g. Prelata A. Kalana in msgr. dr. A. Ušeničnika ter domačega gospoda župnika. Koncem spreveda, za svojo zastavo, pa so se uvrstili vrli društveniki z dom. gospodom kaplanom. Pred njimi pa izobraževalni društvi iz Selc in Rateč.

Spreved se je razvil po glavnem trgu v župno cerkev, kjer je najprvo blagoslovil zastavo milostivi g. prelat Kalan, ki je nato v prekrasnem govoru razjasnil pomen zastav v katoliških organizacijah, zlasti v mladenških organizacijah. Po slovesni sv. maši, ki jo je tudi daroval g. prelat, se je razvil spreved po isti poti nazaj v društveni dom. Ponosno so nesli mladeniči svoj novi prapor. V srcih pa jim je gorela zaprisega, da kadar bo vstal sovražnik, ki bo hotel uničiti pred slovenskim narodom njihovo najdražje, sv. vero, takrat vsikdar se bodo zbrali kot en mož pod to zastavo, pripravljeni v vzglednim življenjem, z besedo in dejanjem braniti tisto kar daje moč v tem življenju in obeta krasno zmago v nadzemskem življenju. Pripomnimo, da je slavnosti prisostvovala ogromna množica ljudstva.

V Sori.

Popoldne so napravili telovadci izlet v Soro. Iz Škofje Loke so prikorakali ob veselem petju rogov ob 2. uri popoldne. V Sori so se jim pridružili še bratje iz Št. Vida nad Ljubljano in Preske. Ob pol 3. uri so se podali v župno cerkev, kjer je opravil domači g. župnik Finžgar popoldansko službo božjo. Iz srca smo želeli, da bi čuli njegov prekrasni govor tisoči in tisoči. Tako lepo kot je govoril o mladeniški organizaciji g. župnik Finžgar, more govoriti samo pesnik, duhovit in plemenit kot je ravno on. Bila je to himna, za katero smo mu hvaležni vsi, ki smo ga čuli.

Ob 4. uri se je vršila na prostem javna telovadba, pri kateri je nastopilo pod vodstvom načelnika Z. T. O. br. V. Jelčnika 32 telovadcev. Izvajali so proste vaje, namenjene za kamniški izlet, ter telovadili na drogu in bradlji. Javnemu nastopu je prisostvovala velika množica ljudstva, ki je glasno izražalo svoje dopadaje nad vrliimi telovadci.

Ko smo se po kratkem odmoru v gostilni ločili, smo si mislili: kakšna sprememba tu v Sori! Tista srca, pred par leti še tako razburjena strasti, so danes kipele navdušenja za mladino, ki se zbira pod praporom vere in značajnega, poštenega življenja. Blagoslov božji nad te, ljudstvo, ki si spoznalo svojo pot in ki hoče s požrtvovalnim gospodarskim in izobraževalnim delom doseči svoje cilje!

JUGOSLOVANSKI IN ITALIJANSKO VSEUČILNIŠKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 7. junija. Nasproti poročilu korespondence »Austria«, da so jugoslovanski poslanci obljubili Italijanom, da glasujejo za italijansko vseučilišče v Trstu, ako se pridružijo opoziciji pri meritornem glasovanju o dr. Šusteršičevem predlogu, objavlja »Hrvaška korespondenca«, pooblaščen po dr. Šusteršiču in dr. Ploju, da je poročilo »Austrie« izmišljeno. Nadalje poroča »Hrvaška korespondenca«, da nameravajo italijanski poslanci predlagati bodisi v proračunskem odseku ali v zbor-

nici, naj se ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Jugoslovani bi smatrali tak predlog za casus belli in bi po njem uravnali svojo taktiko.

DR. LUEGER O TRIALIZMU.

Zagreb, 7. junija. »Agramer Tagblatt« objavlja dr. Luegerjev intervju glede na trializem. Dr. Lueger je zagotavljal, da simpatuje s svojo stranko za združitev Hrvaške, Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine.

CESAR O BIENERTHOVEM MINISTRSTVU.

Dunaj, 7. maja. »Neues Wiener Tagblatt« objavlja, da je cesar nedavno zelo pohvalno govoril o Bienertnovi vladi in končno pripomnil: »Odobrim vsak Bienertnov predlog, razven če predlaga svojo demisijsko.« Jako neoljalno od vlade je, da se je pričela naslanjati na krono, da utrdi svoje stališče.

MLADOČEŠKI DEŽELNI POSLANEC V SODNI PREISKAVI.

Budjejevice, 7. junija. Proti mladočeškemu poslancu Pavličku je uvedlo državno pravdnitvo preiskavo, ker je osumljen krive prisega v neki civilni zadevi.

RUSKO-NEMŠKO PRIJATELJSTVO.

Berolin, 7. junija. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, glasilo kanclerjevo, pripominja glede na vesti o sestanku ruskega in nemškega vladarja, da nihče nima pravega povoda se vznemirjati, ako se ruski car in nemški cesar sestaneta, kajti prijateljstvo Rusije z Anglijo in Francijo nikakor ne izključuje, da ne bi Rusija svobodno uravnavala svojega razmerja do trozveznih držav. Rusko-nemško zblizanje je iznenadilo le tiste kroge, ki so mislili, da se bo Rusija z Nemčijo in Avstrijo odslej postavila v načelno nasprotstvo. Sestanek med nemškim in ruskim vladarjem političnega položaja sicer ne bo izpremenil, pač pa se bosta Rusija in Nemčija zblizali.

CAR POTUJE.

Pariz, 7. maja. Car obišče Francosko in se bo 31. julija izkrcal v Cherbourg. Avgusta meseca potuje car v Cowes, da se sestane z angleškim kraljem.

Dnevne novice.

+ Slovenski državni poslanci! V torkovi seji državnega zbora je navzočnost vseh slovenskih poslancev neobhodna in absolutna dolžnost!

+ Govor dr. Krekov, o katerem pravi neki vladni list, da je »kakor lev branil stališče Jugoslovanov, njegova silna obtožba proti Bilinskemu in Poljakom pa da je zbornico prevzela kakor nov in velik dogodek«, objavimo po stenografskem zapisniku.

+ Liberalna blamaža v Železnikih. Shoda liberalne stranke v nedeljo popoldne pri Thalerju v Železnikih se je udeležilo nad 100 poslušavcev iz Zalloga, Železnikov, Selc in Škofje Loke, med temi nad polovico naših. Dr. Oražnova izvajanja o ponemčevalnem zistemu v Avstriji so poslušavci spremljali z raznimi dovtipnimi medklci, zlasti o ponemčevalnem zistemu Ivana Hribarja in njegovi pogodbi z Nemci, na kar pa Oražen previdno in modro ni absolutno nič reagiral. Oražen je še dosti dostojno govoril; četudi je liberalna stranka v deveta nebesa povzdigoval, pa je tožil, kako liberalci po mestih in trgih samo pijo (— njegovo pivo —) zabavljajo pa »proti nam, ki se trudimo za narod«. (Velika veselost med poslušavci.) Za njim pa je govoril mladi dr. Žerjav, ki je s svojimi otrobi in klobasanjem pokvaril še tisto malo pametnega, kar je dr. Oražen povedal. Žerjavove ekspektoracije so vzbujale časih prav bučen smeh in krohot. Klical je cel čas farje, praznil farske bisage, podiral farovže, puščal debelim fajmoštrom itd. itd. Najbolj izvirna pa je bila njegova definicija, »kaj je klerikalizem?« Da namreč to pojasni, je obdve roki razprostrl in potem sklenil, kakor če bi smreke meril ali pa hotel objeti kako obširno staro teto, češ: To je klerikalizem! Čisto naravno, da je za to od občinstva žel vsestransko odobravanje in ploskanje. Pobilta sta obadva govornika somišljenika S. L. S., Marčič in Rožnik. Sad shoda je bil torej edinole ta, da je bil Thaler zelo vesel, ker je imel polno gostilno gostov, ki so se povrhtega izborno zabavali.

+ V privatni avdijenci sta bila pretekli terek, dne 1. junija od sv. očeta sprejeta g. Kaksimilijan pl. Chalaupka, polkovnik v pok. in komtur Gregorijevega reda ter preč. p. Janez Evg. Ažbe, gvardijan kapucinskega samostana, oba iz Gorice.

+ »Orel« se je ustanovil dne 30. maja v Sv. Križu pri Kostanjevici. Rednih članov-telovadcev je dosedaj 16, naraščaj šteje pa 14 dečkov. Ker v fari že obstoji krščanskemu naziranju kolikor toliko na-

sprotno sokolsko društvo, je brrpač zadnji čas, da smo se tudi na naši strani ganiili. Prosili bi le nekoliko več naklonjenosti od strani svojih somišljenikov in pa dobri stvari kaj gmotne podpore. Na zdar!

+ Nemci v Trstu dvigajo glave. Tekoči teden bodo imeli javni politični shod za tržaško nemško kolonijo, da se organizirajo glede samostojnega nastopa Nemcev pri prihodnjih volitvah.

+ Slovensko katoliško akademsko društvo »Danica« na Dunaju ima v terek, dne 8. junija 1909 svoj tretji redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. čitanje zapisnika bratskega društva »Zarje«; 3. poročilo pododborovo; 4. poročila načelnikov klubov in odsekov; 5. slučajnosti. — Lokal: Trötter »Zum Magistrat«. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

+ Občni zbor »Südmärke« se je vršil včeraj v Gradcu. Ta občni zbor je bil obenem slavlje 20-letnice »Südmärke« ustanovitve. Iz poročil za danes posnemamo: Podružnic je imela »Südmärke« v preteklem poslovnem letu 593, od teh na Štajerskem 157, na Koroškem 71, na Kranjskem 28, na Primorskem 8, na Gorenjem Avstrijskem 82, na Nižjem Avstrijskem z Dunajem 188, na Solnograškem 26, na Tirolskem 21, na Predarliskem 12. Ob ustanovitvi je imela »Südmärke« 35 podružnic z 2500 člani, pred 11 leti 21.500 članov, do lani pa je poskočilo število članov že na 56.000. Dohodok je imela »Südmärke« 796.444 k r o n in ne kakor se je nedavno poročalo 226.000 kron, knjig v svojih društvenih knjižnicah je »Südmärke« imela 112.385. »Südmärke« ima dva potovalna učitelji. Za novo »Südmarkino« loterijo je izdanih 300.000 srečk. Iz Slovenskih goric je »Südmärke« preganala 20 slovenskih rodbin ter jih nadomestila s 23 nemškimi kmečkimi in 5 nemškimi rokodelskimi družinami. Koroške podružnice so dale »Südmarki« 29.592 K, kranjske 6.678 K 86 v., primorske 4.925 K 34 v., štajerske 73.950 K 94 v., nižjeavstrijske 48.775 K 5 vin. itd.

+ Izpraznjena srednješolska mesta. Od 21. majnika do 6. junija so bili razglašeni sledeči razpisi: Verouk: Ober-Hollabrunn (uč., 26. VI.) — Moderna filologija: Dunaj VI. (g., D. C. g., 30. VI.), Olomuc (r., Fr. E., 30. VI.), Plzen (r., D. Fr., 3. VII.), Warnsdorf (r., D. Fr., 3. VII.), Beljak (g., D. Fr., 30. VI.), Sternberg (r., D. Fr., 24. VI.). — Zgodovina in zemljepisje: Znojno (g., H. d., 24. VI.), Ober-Hollabrunn (uč., H. d., 15. VI.), Freistadt (g., H., 30. VI.), Inomost (r., H. d., 30. VI.). — Matematično - naravoslovna skupina: Ober-Hollabrunn (uč., M. Geom., 15. VI.). — Prirodopisje: Dunaj II. (g., Ng. m. ul., 30. VI.), Dunaj XIII. (g., Ng. m. ul., 10. VI.), Praga (I. r., Ng. m. ul., 3. VII.). — Kratice in znaki kakor navadno.

+ Gospod Jenkova nova zveza pogorela! Gorenjski liberalci so hoteli nov temelj za liberalno stranko postaviti s tem, da zvežejo podružnice kmetijske družbe in to novo zvezo postavijo pod liberalno komando. Pa ta nakana se je temeljito ponesrečila. Na binkoštni terek so sklicali v Kranju shod. Že iz predsedstva se je videlo, koliko bo vredna ta »zveza«. Že večkrat pogoreli liberalni kandidat Kozelj, liberalni agitator nadučitelj Luznar in uslužbenec liberalne zveze slov. zadrug slavnostnani g o s p o d Jenko. Ti so mislili, da bodo Gorenjci kar z navdušenjem sprejeli njihovo komando. Pa je prišlo drugače. Na shodu so se oglasili tudi pravi gorenjski možje, ki so liberalcem v obraz povedali, kar jim gre. Oglasili so se k besedi državna poslanca Pogačnik in Demšar, deželni poslanec Zabret in g. Benkovič iz Kamnika, ki so liberalcem naznanili, da ne trpe na Gorenjskem take liberalne politične organizacije. S tem je bila g o s p o d Jenkova zveza končana. Liberalci pa naj vedo, da bodo dobili zasluženo plačilo za vsako novo hujskanje!

+ Poročil se je gosp. Anton Bršnjak, trgovec in gostilničar v Zatičini, z Marico Medvedovo, hčerko tamošnjega veleposelnika, zidarskega mojstra itd. — Bilo srečno!

+ Otvoritev turske železnice so preložili s 3. julija na 11. julij. Obetajo si jako veliko tuijskega prometa od nje, zlasti iz Nemčije. V ta namen je izdala »Leipziger Illustrierte Zeitung« posebno številko o novih alpskih železnicah, kar je imelo baje jako velik uspeh, zlasti tam objavljeni inserati posameznih letovišč in hotelov. Od vseh strani zahtevajo pri društvu za povzdigo tuijskega prometa prospektov in lepakov.

+ Nov velik hotel v Trstu. Gostilničar Schalk iz Opatije je kupil staro zgradbo pomorske vlade v Trstu, katero popolnoma podre in zgradi ondi velik hotel.

+ Samoumor. V bližnji okolici Trsta so našli ustreljenega Andreja Škerlja, 48 let starega očeta štirih otrok, polirja. Mož se je sam usmrtil, najbrž zaradi slabih gmotnih razmer.

+ Poročil se je danes gosp. Ivan Zupan, lastnik hotela »Babji zob« na Bo-

hinjski Beli, z gdčno. Fanico Žark, hčerko župana iz Lesc.

+ Živnorejska zadruga v Selcih priredi prihodnji ponedeljek, 14. t. m., živnorejsko razstavo svojih zadrušnikov dopolne ob pol 10. uri. Natančen spored objavi »Slovenec«. V terek in sredo po razstavi naj priženejo M. Pečano vso živino!

+ Novo vojno ladjo svedrovko (Bohrschiff) so izpustili dne 3. t. m. v morje. Dolga je 18, široka 6 metrov. Zelo komplicirane stroje je napravila praška tvrdka Bromowsky, Schulz & sin. V oglejski ladjedelnici izdelujejo zdaj šest velikih parnikov in štiri ladje, ki obsegajo do 600 ton.

+ Pri Sv. Gregoriju je umrl Gašper Virant, Radeckijev veteran v visoki starosti 85 let. R. I. P.

+ Občinske volitve v Trstu se prično v nedeljo, dne 13. t. m. Okoličanom kandidira politično društvo »Edinost« v prvem okraju posestnika Antona Miklaveca, p. d. Antona, v drugem okraju Alojzija Bjerker, privatnega uradnika v Rocolu, v tretjem okraju Štefana Ferluga, šolskega vodjo na Opčinah in dr. Justa Pertota, zdravnika v Trstu. Volitve se vrše po novem volivnem redu. Okoličani bodo imeli dvanajst zastopnikov.

+ Pobeglega Izidorja Colle, bivšega ravnatelja »Banke popolare« v Gorici, išče ravnokar goriško okrožno sodišče s tiralnico zaradi hudodelstva goljufije.

+ Umrla je v Čepovanu v visoki starosti 91 let Marija Grosar, rojena Štligoj.

+ Osebnost. Profesor na goriški realki dr. Al. Steiner je dobil naslov šolskega svetnika.

+ Čipkarska šola se otvori v kratkem v Sovodnjah pri Gorici.

+ Črešenj je bilo v soboto na izvoznem trgu v Gorici 2300 kvintalov, kvintal po 14 kron.

+ Laška ljudska stranka in goriški deželni zbor. V Flumičelu v Furlaniji je bil shod, na katerem se je govorilo tudi o goriškem deželnem zboru. Ker je laška ljudska stranka prepričana, da ni mogoče modus vivendi, so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo razpust deželnega zbora.

+ Poizkušen umor. Ta poizkušen umor se ni izvršil v Novem mestu, ampak v Kandiji. Uboj, ki se je izvršil v Bajnofu v Novem mestu: ta umor se je izvršil v Bajnofu pod Trško goro v šempeterski župniji, pa ne v Novem mestu.

+ Iz Zirovnice se nam poroča, kako zelo se je občina Breznica s svojim vrlim županom Ant. Kržišnikom postavila na letošnjem vojaškem naboru, ki se je vršil dne 29. maja v Radovljici. Ze petnajstič je letos g. župan vodil svoje fante — cvet breznške občine — v lepem sprevedu z zastavonošo in godci na čelu v Radovljico. Imel je 26 krepkih mladih mož: in glej, izmed tega števila si jih je cesar izbral 18 za svojo službo. Dogodilo se je, da so bili v eni družini potrjeni vsi trije sinovi, katerih eden je bil v prvem, drugi v drugem in tretji v tretjem nabornem razredu. Službujoči podpolkovnik, načelnik naborne komisije, se je čudil, ko so bili fantje eden za drugim potrjeni — devet po vrsti brez kake izjeme — katera občina more pač biti, ki je odgojila tak naraščaj. Ko je pa vzrl župana, se je zadovoljil z opombo, da se več ne čudi, ako odgoji tako junaške fante občina, kateri županuje junaški »Trebušnikov stric«.

+ Seznam približne potrebščine oskrbovalnih predmetov za dobo 1909/10 za c. in kr. vojno. Intendanca 3. voja v Gradcu je poslala trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani seznam približne potrebščine predmetov, ki se bodo potrebovali v dobi 1909/10 za oskrbo c. in kr. vojne na raznih postajah. Seznam obsega pšenico, rž, oves, mrvo, slamo, kruh, drva in premog. Seznam in splošni pogoji se lahko vpogledajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Dobavne obravnave se bodo pravočasno razglasile.

+ Most v Tacnu čez Savo. Zgradba mostu v Tacnu pod Smarno goro se bliža ureditvenju. Dne 4. t. m. je bil na licu mesta komisijski ogled, pri katerem so bili navzoči strokovnjaki deželne vlade, deželnega odbora in cestnega odbora. Ugovorov ni bilo. Zato se zgradba tekom nekaj dni odda. Novi most se zgradi na istem mestu kakor je bil stari, le nekaj višji bo, da bo dobro zavarovan proti povodnjim; zato bota pa cesti na obeh straneh do 1 m vzdignjeni. Most bo železen in oprt na betonska podzidka; vodotoč Save bo prost. Dovršen mora biti do konca leta 1910. Splošna želja je, da bi tvrdka, katera bo delo prevzela, gradbo kolikor mogoče pospešila.

Koroške novice.

+ k Silno velik promet je bil o binkoštnih praznikih v Celovcu. Konjski tramvaj, ki ima jako malo voz na razpolago, je oba dneva prepeljal k jezeru in nazaj 8979 oseb, dosti pa jih je moralo iti peš. Vsak tramvajski konj je moral ta dva dneva

prevleči po 40 kilometrov, kar je vsekako došči za te navadno stare konjske kosti!

k V pokoj je šel župnik v Zabnicah dr. Amschl. Stalno se naseli zdaj v Gradcu.

k Huda nesreča bi se bila lahko zgodila v četrtek na Beljaški cesti, kjer se križa tramvaj z železniško progo. Par minut pred prihodom brzovlaka je tramvajski voz skočil s tira prav na železniškem tiru in komaj se jim je posrečilo ga še o pravem času spraviti na stran.

k Kot duhovnik preoblečen je prišel zadnje dni neki mlad človek z romarji na Višarje in se ljudem predstavljal kot koroški kaplan. Ker se pa ni hotel nič zglasiti v župnišču, so seveda takoj začeli sumiti. Duhovniku, ki je skušal dognati, kdo da je, predstavil se je kot teolog iz Celovca, a se brž izdal z napačnimi odgovori. Nazadnje je prosil, naj ga ne izdajo in hitro odloži kolar.

k Elektriško napravo misli narediti mesto Beljak ob Zili, da bi od tam dobivalo elektriški tok za razsvetljavo in industrijska podjetja. V kratkem bodo začeli polagati tudi kabel v Vrbsko jezero za napeljavo elektriškega toka iz Celovca v Vrbo, to je okroglo 30 km razdalje.

k Koroška nemška kmečka zveza je zborovala včeraj v — Sinčevsi, torej na slovenskem Koroškem.

Štajerske novice.

š Frankfurterica na deželni hiši! Ob priliki »Südmärkinih« slavnosti in občnega zbora v Gradcu visi na deželnem dvoru v Gradcu frankfurterica. To je nekaj tako nečuvno predrznega in izzivajočega za Spodnje Štajerce, da človeku skoro zmanjka dovolj ostrih besedi. Deželni odbornik gospod Robič je posredoval v tej zadevi. Ako ne bode uspeha, bo imelo izzivanje nedvomno resne politične konsekvence.

š Neznani domobranec samoumorilec. Iz Drave so pri Sv. Barbari v Halozah potegnili truplo neznanega vojaka-domobranca.

Ljubljanske novice.

lj Veselica »Ljubljane« na korist »Aljaževega oma« se je kljub dvomljivemu vremenu izvršila jako častno. Poročilo smo odložili na jutrišnje število.

lj Umrl je v soboto ponoči na Martinovi cesti Ivan Baloh, železniški uslužbenec. Pokojnik je bil takoj ob početku krščansko-socialnega gibanja zvest naš prištaš in eden prvih članov »Slovenske krščansko-socialne zveze«. Bil je do smrti zvest svojim načelom. Pogreb je danes zvečer ob 6. uri. Naj v miru počiva blagi mož.

lj Škof J. Stariha je došel v Ljubljano ter se je nastanil v hotelu »Elefant«.

lj Včerajšnja Ribnikarjeva blamaža. Shod liberalne »delavske« organizacije se je vršil včeraj v nedeljo dopoldne v »Mestnem domu«. Shoda se je udeležilo kakih 180 oseb, med njimi 30 socialnih demokratov. Predsedoval je Juvan. Prvi govornik jurist Knaflič, ki je predsednik goriške narodne delavske organizacije, je trdil, da bodo te liberalne organizacije izvojevale politično in gospodarsko samostojnost slovenskega narodnega delavca. Pove, da bo narodna delavska organizacija ustanovila svojo lastno politično stranko ter da bodo dokazali, da niso odvisni od nobene meščanske stranke. — Narodna delavska organizacija je zavila popolnoma v vode revizionističnega socialno-demokratskega gibanja. Torej je ta organizacija pravzaprav socialna demokracija na podlagi revizionizma. Kljub temu, da jih podpira meščansko časopisje, bodo čez štiri leta postavili za državni zbor svojega kandidata. Ustanavljati hočejo delavske gospodarske zavode in kreditne banke, organizirati tudi male obrtnike. (A. Kristan zavpije: Zizibambule!) Nastane velik hrup ter vržejo Kristana iz dvorane, ki pa pride zopet nazaj. — Govornik pove, da delavstvo ni dosedaj ničesar drugega doseglo kot kje kak majhen konsum. Še tekom tega leta se bo sklical shod delegatov narodnih delavskih organizacij, menda na Bled, kjer se bodo pomnili o delavskih težnjah in sestavili svoj program. — Kristan dela vedno medklice. — V kratkem se celo že ustanovi delavska kreditna banka v Trstu in podružnica v Ljubljani, kjer si bo lahko i Kristan izposodil denar, kadar bo hotel iti na Dunaj. Pozivlje zborovalce naj zaželičijo trikrat »živijo« na narodno delavsko organizacijo. Tako si je jokavi govornik sam izval aplavz. — Za njim je govoril sodrug Kocmur, ki očita liberalcem, da so se šele takrat začeli zanimati za delavstvo, ko je nastala splošna in enaka volivna pravica, ko so potrebovali delavske glasove. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je šla narodna delavska organizacija v boj za Turka, ki najslabše plača svoje delavce. (Liberalci ngovarjajo.) Slovenske šole v Trstu toliko časa niso bile podržavljene, dokler se niso zavzel za to socialni demokrati. Med velikanskim vpitjem vzame

predsednik Kocmurju besedo. Kocmur vpije: »Študenta so pustili govoriti, delavca in domačinskega očeta pa ne!« Nastane hrup, socialni demokrati in liberalci si skočijo v lase ter se mikastijo nekaj časa. V tem pretepu so bili liberalci tako zmešani, da so se začeli sami med seboj pretepavati. Predsednik kliče reditelje, ki pa jih ni bilo nikjer več. Ribnikar skuša neštetokrat govoriti, pa ne more. Klici: Hribarjev pedentar! Nemške punce pejt plavšat! — Med velikim hrupom pove Ribnikar, da je pač govoril dr. Tavčar, kot trosijo to socialni demokrati, proti splošni in enaki volivni pravici. Narodna delavska organizacija ni odgovorna za grehe prednamencev. Ribnikar je še nekaj vpil, pa nihče ni poslušal, govore so socialni demokrati popolnoma onemogočili. — Ko nastopi Škrli in obljubi, da ne bo govoril proti socialnim demokratom, se hrup nekoliko poleže. Govori o Bienerthovi vladi in finančnem načrtu Bilinskega, o bosanski agrarni banki, zahteva, da se srbska meja odpre živini, protestira proti davku na pivo na samce, ter je tudi v smislu govora prebral neke resolucije. Nato se je shod zaključil. Tako je na večeršnjem shodu strahovalo 30 socialnih demokratov ljubljansko narodno delavsko organizacijo. Kristan je dobro povedal, ko je v začetku shoda vpil, da so se prišli samo zabavati. Bil je res velik »špas«, še pozneje na cesti, ko so vpili Ribnikarju, da bodo imele ta teden zopet pomaranče bele peške. — Mimogrede povedano, da je bilo za ta shod pripravljenih 30 orožnikov.

lj Po Ljubljani hodi nekdo, ki se predstavlja za Josipa Gerina in pravi, da je uradnik »Ljudske posojilnice«. »Ljudska posojilnica« nam poroča, da Josip Germ ni in ni nikdar bil njen uradnik in da ga sploh ne pozna.

lj Obsojenci radi dogodkov 20. septembra, kar jih še ni nastopilo kazen, so dobili poziv, da morajo kazen nastopiti do 15. t. mes.

lj Proti darilom za srečkanja. Ljubljanski trgovski gremij je sklenil, da trgovci društvom ne bodo več da'ali daril za srečkanja.

lj Poročil se je gozdar princ Lichtensteinovih posestev v Rožeku Hugo Anderka z gđcno. Hermino Reisner iz Ljubljane.

lj Premetena goljufica. V petek je prišla 19letna dekla Katarina Vukšičeva iz Križev vasi pri Metliki k nekemu gostilničarju na Karlovško cesto in ga prošila, naj vzame v zastavo navidezno zlat poročni prstan, češ, da nima od ničesar živeti, ker je mož smrtno bolan. Gostilničar ji je res dal za prstan 6 kron. Od tam je šla Vukšičeva k neki drugi stranki in jo zopet na enak način pregovorila, da je vzela dva prstana za 16 kron v zastavo. Ko je policija o tem zvedela, je takoj zasledovala goljufico ter jo izsledila v nekem prenočišču v družbi še neke 39letne vdove, kjer sta si bile najele sobo. Vukšičeva se je, ko je stražnik prišel, že preoblekla v drugo obleko in si tudi iz ušes pobrala uhanе ter je tako hotela otežkočiti njeno izsleditev. Policija je obedve dala pod ključ in je po zaslišanju izročila Vukšičevo k sodišču, drugo pa izpustila na proste noge.

lj Srebrno jedilno orodje kradla je v restavraciji »pri Slonu« ribarica Marija Fisceideyeva, rodom iz Klausna na Tirolskem in ga prodajala nekemu starinarju. Preiskava je dognala, da ga je prodala osem parov za 4 krome. Fisceideyeva je tudi priznala, da ima tudi doma sedem komadov v miznici. Vse ukradeno b'ago se je konfiskovalo.

lj Svoji k svojim. Nekdo, ki živi izključno le od Slovencev, dal je seveda svoje vizitke natisniti v neki nemški tiskarni v Gradcu. Za ta narodni pregrešek je bil pa tudi kaznovan, ker nemška tiskarna mu je natisnila vizitke takole:

Johann Keršič

od Urgel de laviz in igraviz stanveine
uvič Amerka st. 67 pr Ljubljano
tršaska cecta.

Pravilno bi moralo biti natisnjeno: Ivan Kržič, izdelovatelj orgelj in igravec, stanuje na Viču, Amerika 67, pri Ljubljani, Tržaška cesta.

Razne stvari.

Spomenik carju Aleksandru III. so odkrili ob navzočnosti ruskega carja in carice preteklo soboto v Peterburgu.

Podpišemo! Uredništvo ruskega lista »Volgar« je prejelo sledeče odprto pismo: »Gospodje zakonci! Ali ni čas, da začnete odkrit boj z Vašimi ženami, ki nosijo v obliki klobukov cele vrtove na svojih glavah in tako vsaj naše hčere rešite te neumne navade. Težko zasluženi denar res ni tako cenen, da bi se ga za tako šaro proč metalo. Dobiček od tega imajo le trgovci, ki se s tem okorišajo in neverjetno drago prodajajo okraske za klobuke. Žalostno je opazovati, kako revnejše ljudstvo posnema bogatine in izdaje zadnji

novčič, da si more glavo okrasiti s skledo. Nekatere matere plačujejo 7 do 8 rubljev za en klobuk, svoje razcapane otroke pa pošiljajo v knjigarne, da si tam izberajo šolske knjige brezplačno. To je faktum! Ve dame! Če ste že za svojo lastno osebo tako neumne, imejte vsaj usmiljenje s svojimi hčerami! Vzbudite jim prepričanje, da je najlepši kras glave — razum!« Podpišemo z obema rokama!

ZASTRUPLJENJE PO PLINU.

Berolin, 7. junija. V spandauski plinarni je počila gumijeva cev. Plin je omamil in zastrupil osem delavcev, eden je umrl.

Ustanovitev S. L. K. A.

Slovenska Liga Katoliških Akademikov se v kratkem ustanovi. V ministrstvu notranjih stvari smo dobili pojasnilo, da so odstranjene vse ovire in bodo pravila v par dneh potrjena. Pripravljalni odbor je vložil lansko leto pravila, ki pa niso bila potrjena — bali so se vseslovenske propagande. Pritožili smo se na državno sodišče, a pritožbo umaknili, ko smo zvedeli za mnenje odločnih činiteljev, tudi nismo hoteli ustanovitve predolgo zavleči. Priglašeni je že okoli 300 članov: Poljakov, Čelov, Hrvatov in Slovencev. Pristopila so vsa slovenska katoliška akademična društva. Član je lahko vsak slušatelj kake visoke šole v tostranski polovici; kdor ne more biti v naših akademskih organizacijah, naj stopi v S. L. K. A. in se prijavi!

Krepiti med sabo katoliško misel, spoznavati z medsebojnim stikom drug drugega, navdušiti se za vzajemno kulturno delo slovenskih rodov, začeti z delom v zorni mladosti — to je naš cilj. Pobratiti hočemo slovensko katoliško dijaštvo, s tem slovensko katoliško inteligenco, potem inteligence cele rodove. Ta smoter imamo pred očmi, izvršljiv je, dasi v daljni bodočnosti, težak, a vzvišen in vreden mladih žrtev!

Prvi pozdrav in prva pomoč nam je došla od presvitlega kneza in škofa ljubljanskega dr. A. B. Jegliča; za njegov velikodušni dar 100 K se mu pripravljajni odbor ob ustanavljanju društva javno zahvaljuje; kot tudi za bodrilne besede.

Visoki cerkveni knez nam je pisal pred letom:

Želim ligi polnino blagoslova Božjega, da bi se razvijala in čvrstila v veselje in obrambo katoliških slovenskih narodov. Kolika tolažba za mene, ko vidim, da katoliški akademiki spoznajo potrebe in nevarnosti naših dni in jih je ravno to spoznanje napotilo v tesnejšo zvezo za obrambo in razvitek pravic slovenskih in resnic krščanskih. Le pogumno naprej!

Vsem članom želi potrebnega poguma in neomahljive vstrajnosti
udani

† Anton Bonaventura
škof.

Ponosni smo, da imamo prvega svojega zaščitnika v svojem knezoškofu. Utrdil je v nas zavest, da smo na pravem potu, ne bo nam ohlapela energija niti upadel pogum. Naj bi vzvišenemu zgledu sledili drugi!

Prijave in darove naj se pošilja na naslov: phil. Franc Stelč, Dunaj XVIII, Schulgasse 30.

Prosimo slovenske liste, da priobčijo te vrstice. Pripravljalni odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

JUTRI MIRNA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA?

Dunaj, 7. junija. Vladna glasila danes pišejo, da je pričakovati jutri mirnejšega razvoja seje in da je pričakovati kakega sporazumljenja v seji načelnikov klubov, ki se vrši pred sejo.

Praga, 7. junija. Glasilo poslanca dr. Kramafa poroča, da se danes popoldne na povabilo od nemško-nacionalne strani vrši posvetovanje nemških in slovenskih poslancev o tem, da bi našli pri predlogu dr. Šusteršiča tako formulacijo, da bi bilo mogoče sporazumljenje.

NOČE POSTATI MINISTER.

Lvov, 7. junija. Glasilo Poljske Ljudske Stranke priobčuje napram očitanjem, da njen voditelj Stapinski samo radi tega vodi boj proti vladi, ker bi rad dosegel ministrski portfelj, izjavo poslancea Stapinskega, ki izjavlja pod svojo častno besedo, da se nikdar ni potegoval za kak ministrski portfelj in da ga tudi nikdar ne bo sprejel.

SOCIALNI DEMOKRATJE PROTI SAMOSTOJNI OGRSKI BANKI.

Budimpešta, 7. junija. Tu se je vršil shod socialnih demokratov, ki se je izjavil, da je za sedaj ogrska samostojna banka neprilčna ter je nujno zahteval uved-

bo splošne, enake in tajne volivne pravice.

KOŠUT PRI CESARJU.

Budimpešta, 7. junija. Danes popoldne se odpeljeta Košut in Andrassy na Dunaj. V političnih krogih se govori, da tudi jutrišnji avdienci ne bode prinesli kake odločitve. Košut bo predlagal cesarju, naj vlado poveri neodvisni stranki ter bo predlagal naslednji program: Odgodenje vojaških vprašanj, bančni provizorij, ki pa je odvisen od sklepa ogrskega državnega zbora, ki se izjavi v smislu samostojne banke ter se prično predpriprave za tako banko, uvedbo splošne, enake volivne pravice, nove volitve, nova vprašanja se prepuste novemu parlamentu in novi vladi. Krona bo ta »kompromis« odklonila.

SREČNO POT!

Belgrad, 7. junija. Bivši prestolonaslednik princ Jurij je izjavil, da namerava potovati na Japonsko, da prouči ondodne vojaške naprave.

KORUPCIJA V BELGRADU.

Belgrad, 7. junija. Kasacijsko sodišče je razveljavilo razsodbo nižje instance, ki je avstrijskega podanika Müllerja in soročuge, obtožene špionstva, oprostilo. Zato so zdaj Müllerja in ostale osumljene vnovič zaprli. Afera je zaradi tega zanimiva, ker je pri izdajanju srbskih listin ter političnih in vojaških odredb Avstriji udeleženi mnogo visokostojecih srbskih dostojanstvenikov. Listi zahtevajo, naj bo obravnava javna, da se bo videlo, kakšni ljudje se v Srbiji nahajajo na odgovornosti polnih mestih. Listi pa zahtevajo tudi, da Avstrija takoj odpokliče svojega poslanika, grofa Forgacha ter uradnika Tanczoša, ki sta velešpionstvo vodila in aranžirala. Če se to ne zgodi, da se utegne kaj nepričakovanega pripetiti.

LOPUHIN.

Peterburg, 7. junija. Prizivni senat je na priziv Lopuhina, katerega je prva instanca obsodila na pet let prisilnega dela v Sibiriji, kazen izpremenil v navadno prognanstvo. Predsednik senata je obžaloval, da ne more ovreči vsega prejšnjega obravnavanja, ampak le način kazni.

KOLERA V RUSIJI.

Peterburg, 7. junija. V Peterburgu je obbolelo na koleri dvanaest oseb, tri med njimi so umrle.

UPOR V JEČI.

Tiflis, 7. junija. Pet na smrt obsojenih Tatarjev je napadlo v ječi paznike, jim vzelo orožje, nakar so usmrtili v boju s stražami tri, nevarno ranili pa pet mož. Ker se uporniki niso hoteli vdati, jih je straža ustrelila.

ZOPET SPOPAD MED ČRNOGORCI IN TURKI.

Carigrad, 7. junija. »Jeni Gazetta« poroča, da se je vršil spopad ob črnogorsko-turški meji med Dojrblovenijo in Pručko. Tako Črnogorci kakor Turki so izgubili po tri može.

GROZNA NESREČA V PODGORCAH. — SMODNIŠNICA EKSPLODIRALA. — 500 RANJENCEV.

Krakov, 7. junija. Smodnišnico v Podgorcah je užgala strela. Dasi je zelo dežilo, so zapuščali zaradi groznega poka hiše, ker so sodili, da trese zemljo potres. Zračni pritisk je bil tako silovit, da so zletela v zrak okna in vrata manjših hiš. Na smodnišnici je bil pokvarjen strelovod, vsled česar se je zgodila nesreča. Eksploziralo je 15.000 kg smodnika, za boji s šrapneli, granatami, patroni. Do 15 tisoč krogelj je zletelo v zrak. Škoda na strelivu se ceni 1 milijon kron. Med 12 vojakov na straži je bil le eden nevarno, drugi pa lahko ranjen, ostalih 10 se je rešilo. V okolici so demolirane hiše pet do šest kilometrov daleč. S silo je moralo poditi orožništvo prestrašeno prebivalstvo iz hiš. Število ranjencev cenijo na 500. V Krakovu je bilo vse prestrašeno. Mesto je bilo v nevarnosti, da eksplodirajo tudi je bilo v nevarnosti, ker so se bali, da eksplodirajo tudi dinamitna skladišča.

VREME.

Dunaj, 7. junija. Vremenska opazovalnica naznanja lepo, toplo vreme.

Pecite, pražite in kuhajte
»PEKATETE«, saj se dajo
je okusne testenine na raz-
novrstne načine pripravljati.

1411 3-1

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. junija

Pšenica za oktober	13.55
Rž za oktober 1. 1909.	10.30
Oves za oktober	7.65
Koruza za juni 1909	7.86
Effektiv:	10—15 višje.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. K 450.

Ljudska knjižica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. K — 60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K — 60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač. Povest. — Adleiteiner, med plazovi. K — 60.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. K 1—, vez. v platno K 1'60.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1'60, v platno vez. K 2'60.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. K — 20.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. K — 90, vez. v platno K 1'70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. K 2'20, vezana v platno K 3'20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. K — 40, karton K — 60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. K — 40, karton K — 60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. K — 40, karton K — 60.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. K — 40, karton K — 60.
5. zvezek: Ujetnik morskega roparja. Povest. K — 40, karton K — 60.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. K — 40, karton K — 60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. K — 60, karton K — 80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K — 60, karton K — 80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K — 60, karton K — 90.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlado Akbarja Velikega. K — 40, karton K — 60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K — 40, karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. K — 60, karton K — 80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. K — 60, karton K — 80.
14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. K — 60, karton K — 80.
15. zvezek: Angel sužnjev. Brazilska povest. K — 40, karton K — 60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K — 60, kart. K — 80.
17. zvezek: Prvi med Indijanci ali vožnja v Nikeraguo. K — 60, karton K — 80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč med slovanskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — IV. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetškega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Pona-rejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
10. zvezek: I. Rokovnjači. Zgodovinski roman. — II. Moj prijatelj Jamralec. — III. Šest parov klobas. — IV. Po tobaku smrdis. V. Ženitev iz nevoščljivosti.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne pesmi.

Cena: broš. á K 1'20, eleg. vez. á K 2—.

Andrejčkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
2. zvezek: Matevž Klander. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščenina. 30 v.
3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.

4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Damberški zvon. 90 v.
5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.
8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Gregorčič, Poezije. I. K 2—, vez. K 3—.
- Isto, II. K 2—, vez. K 3'20.
- Isto, III. K 2—, vez. K 4—.
- Isto, IV. K 2'70, vez. K 3'20.

Kocijančič-Svave, Podučne povesti. 80 v. — 26 povesti za mlade ljudi. V bohorični tiskani. 40 v.

Kočevar, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.

Cigler, Sreča v nesreči. Povest. vez. K 76—.

— Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. K — 60.

— Kortonica, koroška deklica. Povest. K — 60.

Hrčič, Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II. — XII. á K — 80.

— Tečaj XIII. — XV. á K 1—.

— Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1895 do 1899 in 1901 do 1905 á K 3—.

— Letnik 1906 in 1907 á K 3'50.

— Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. — III. del á 60 v., kart. 80 v.

— Nedolžnim sreem. Pesmi s slikami, vez. K 1'45, kart. K 1'20.

— Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti, 20 vinarjev.

Šmid Kristof, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.

— Mladi samotar. Povest. 30 v., kart. 50 v.

— Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov, 40 v., kart. 60 v.

— Nedolžnost, preganjanja in poveljčana. Povest. 60 v.

— Evstahij. Povest. 40 v., kart. 60 v.

— Genovefa. Povest iz starih časov. 40 v., kart. 60 v.

— Genovefa. Povest. (Silvester) 40 v.

— Dve povesti: Golobček, Kanarček. 30 v., kart. 50 v.

— 100 majhnih pripovedek za mladino. vezana 80 v.

— Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.

Tomšič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1888—1893, kart. á K 3—.

Zakrajšek, Oglednica ali hudobija in nedolžnost. Povest. 60 v., kart. 80 v.

Malavašič F., Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. K 1'70.

Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 v.

Slovenski A. B. C. v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. K 1'20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. K 2—, vez. K 3—.
2. zvezek: Turgenjev, Stejni kralj Lear. Povest. — Stepnjak, Hiša ob Volgi. K 1'20, vez. K 2'20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Broširano K 3—, vez. K 4'20.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Broš. K 2'40, vez. K 3'60.
6. zvezek: Čuampol-Levstik, Mož Simone. Broš. K 1'90, vez. K 3—.
7. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamasčini. Broš. K 1'50.
6. in 7. zvezek skupno broš. K 3'40, vez. K 4'50.
- Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. K 6'40, vez. K 9'20.
- Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. Broš. K 5'20, vez. K 7'30.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman, 4 deli. Broš. K 4'50, vez. K 6'50.
- Rodbina Polaneških. Roman, 3 zvezki. Broš. K 10—, vez. v 2 v. K 12'60.
- Mali vitezi, Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, 3 zvezki. Broš. K 7—, vez. K 8'40.

Medved, Poezije, I. del. Broš. K 3'80, vezano K 5—.

— II. del. Broš. K 4—, elegant. vez. K 5'40.

Sardenko Silvij, Roma. Poezije. Broš. K 2—, elegantno vez. K 3'20.

— V mladem jutru. Poezije. Broš. K 1'50, vez. K 2'20.

Prešeren, Franceta, Poezije. Uredil L. Pintar. Broš. K 1—, vez. K 1'40.

Prešeren, Poezije. Priredil prof. Luka Pintar, ilustrirana izdaja. Broš. K 5—, v platno vez. K 6'40, v eleg. usnju K 9—.

Gospodarske, gospodinske, zdravniške, in druge poučne knjige:

Stoletna pratika dvajsetega stoletja, 1901 do 2000. Spisal dr. Pečjak. K 1'30.

Slovenska kuharica ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila. Spisala Pleiweis. Broš. K 3, v platno vez. K 3'60.

Domači zdravnik, po naukih in izkušnjah župnika Kneippa. Za vsakdanje potrebe sestavil V. Podgorc. K 1'20.

Zbirka domačih zdravil kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. K 1—.

Kubična knjiga za trgovce z lesom. Obsega rezan, tesan in okrogel les vse debelosti, računani na čevlje in metre, vez. K 3—.

Preračunane cene in teže iz dunajskih funtov v kile. (Knjižica ima nemški naslov, pa jo lahko rabi tudi slovensko ljudstvo), vez. 80 vin.

Živinozdravništvo ali nauk o spoznanju in ozdravljanju vnanjih in notranjih bolezni. Spisal dr. Strupl. K 3'90.

Domači živinozdravnik. Za potrebe kmetškega stanu. Spisal Dular. K 1'60.

Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. Spisal Bleiweis. K 1'60.

Nauk, kako pomagati živini ob porodu, ravnanje staro in mlado živino in ozdravljati porodne bolezni. Spisal Bleiweis. K 1—.

Kmetom v pomoč. Narodno-gospodarska razprava. Spisal Belec. 40 vin.

Živinoreja in mlekarstvo. Navodilo za družnikom slovenskih mlekar. Spisal Pevc. K 1—.

Laški, nemški in slovenski pogovori s kratko slovnico slovenskega jezika. K 2—.

Hitro laški. Najhitrejši način priučiti se laškemu razgovarjanju. 60 vin.

Ročni slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar s kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. K 1'20.

Hitro nemški. Najhitrejši način se priučiti nemškemu razgovarjanju. 60 vin.

Nemško slovenski slovar. Sestavil Kramaršič. K 2'20.

Slovensko-nemški slovar. Sestavil Kramaršič. K 2'20.

Angleščina, iste se brez učitelja v slovenskem jeziku naučiti. K 1—.

Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar. K 1'20.

Pravila dostojnosti. Kažipot na polju olike in uljudnosti. 40 vin.

Navodilo za spisovanje raznih pisem in opravičnih listov. Z mnogimi vzorci. K 1'60.

Venček čestitk za godove, novo leto, in druge prilike v vezani besedi. 40 vin.

Obrednik za cerkvenike ali natančen pouk za cerkvene služabnike. Sestavil Voh. K 1.

Obrednik za organiste. Sestavil Straki. K 1'50.

Kristusovo življenje in smrt v premisljevanjih in molitvah. Spisal Kocijančič. Dva zvezka. Broš. K 8—, vez. K 11—.

Življenje svetnic in svetnikov božjih, za celo leto, dva zvezka. Broš. K 11—, vezano K 14'80.

Križana usmiljenost ali življenje sv. Elizabete. K 1'20.

Pouk krščanskim starišem, po nemški knjigi obdelal Bleiweis. 50 vin.

Pouk zaročencem in zakonskim. Sestavil Zabukovec. K 1'40.

Podlesnik I., Knjigovodstvo, I. del. Knjigovodstvo za družstva, „Cebeline“, mladeniče in gospodarje s predgovorom in uvodom. V platno vez. K 3'20.

— Knjigovodstvo, II. del. Obsega potrebna navodila za upravo denarnih zavodov in popolno knjigovodstvo hranilnic, posojilnic, zadrug itd. K 6'20.

Lampe, dr., III. slovenski katoliški shod v Ljubljani dne 26., 27. in 28. avgusta 1906. Govori, posveti in sklepi. K 2'80.

Zbirka avstrijskih zakonov. I. zvezek. Kazenski zakon, o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dodanim tiskovnim zakonom, vez. K 6—.

Zbirka avstrijskih zakonov, II. zvezek. Kazensko pravni red 1890, vez. K 5'60.

Zbirka avstrijskih zakonov, III. zvezek. Izvršilni red. 1902. K 7—.

Zbirka avstrijskih zakonov. IV. zvezek. Civilno pravni red, vez. K 8—.

V. zvezek. Zakon o javnih knjigah, zemljiških itd. z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvaškem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. Broš. K 5'60 v platno vez. K 6—.

Glasba.

Aljaž Jakob, župnik na Dovjem, Mešani in moški zbori. I. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Domovini, 2. Nevesti, 3. Ne zveni mi; B. Moški zbori: 4. Naša zvezda, 5. Ujetega ptica tožba, 6. Soči. — II. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Pri zibelki, 2. Cerkvica, 3. Ne tožim, 4. Oj planine, 5. Oj z Bogom ti planinski svet; B. Moški zbori: 6. „Solskodomski“ mladini, 7. Na Bregu. — III. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Psalm 118, 2. Ti veselo poj; B. Moški zbori: 3. Na dan, 4. Divna noč. — IV. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Ujetega ptica tožba; B. Moški zbori: 2. Zakipi duša, 3. Dneva nam pripelji žar, 4. Pri pogrebu. — V. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Opomin k veselju, 2. Sveta noč; B. Moški zbori: 3. Stražniki, 4. Hvalite Gospoda, 5. Občutki, 6. Geslo. — VI. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Job, 2. V mraku; B. Moški zbori: 3. Dneva nam pripelji žar II., 4. Z vencem tem ovenčam slavo, 5. Triglav. — VII. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Slavček, 2. Znostali ptič, 3. Domorodna iskrica; B. Moški zbori: 4. Pri svatbi, 5. Pri mrtvaškem sprevodu, 6. Geslo. — Vsak zvezek po 60 v.

Bajuk Marko, Slovenske narodne pesmi za štiri glasove, I. zvezek. P. K 1—.

— Slovenske narodne pesmi za štiri glasove, II. zvezek. P. K 2—.

Bajuk Marko, Slovenske narodne pesmi za štiri glasove, III. zvezek. P. K 1—.

Čerin Josip, Zbori za štiri moške glasove. P. K 3—.

Ferjančič Fran, Moški zbori. P. K 2'20.

— Šesti venček narodnih pesmi za moški ali ženski zbor. P. 40 v.

Foerster Anton, Op. 23, Harmonija in kontrapunkt. P. K 3'20.

— Op. 22, Teoretično-praktična pevška šola. P. K 1'50.

— Op. 40, Teoretično-praktična klavirska šola. I. in II. zvezek po K 1'80.

Grum Anton, Venček narodnih pesmi za četverglasni moški zbor. P. 50 v., 10 izvodov K 4—.

Hribar P. Angelik, Mladinski glas. Trije zvezki. I. zvezek 24 v., II. in III. po 40 v.

Kimovec Fran, Venček gorenjskih pesmi. P. 50 v.

Laharnar Ivan, Op. 5, Pomladanski odmevi. Pesmi za sopran, alt, tenor, bas. Drugi natis. Dva zvezka po K 1'30.

— Op. 8, Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in četverosplovov. Drugi natis. Dva zvezka po K 1'50.

— Op. 10, Planinke za sopran, alt, tenor, bas. Drugi natis. Dva zvezka po K 1'20.

— Gorske cvetlice. Slovenski napevi za četvero in petero mešanih glasov. Drugi natis. P. K 1'50.

Leban Avgust, Glas s Primorja za moški zbor. P. K 1'20.

Mihelič Alojzij, Venček narodnih pesmi za mešani zbor. Drugi zvezek. P. 50 v., 10 izvodov K 4—.

Grum Anton, Cerkvena pesmarica za Marijino družbo. I. del. Za štiri enake (ženske ali moške) glasove. K 2—.

— V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi. P. K 1—.

Foerster Anton, Op. 5, Lamentacije in očitavanja ali žalostne pesmi Jeremije preroka („Kaj sem ti storil“) za mešani zbor. Drugi natis. P. 70 v.

— Op. 17, Lavretanske litanije Matere božje za ljudsko petje, Tretji po cerkvenem molitveniku popravljeni natis. Moški ali ženski ali mešani zbor. P. 40 v.

— Op. 73, Litanije presv. srca Jezusovega za ljudsko petje. Tretji po cerkvenem molitveniku popravljeni natis. Moški ali ženski ali mešani zbor. P. 40 v.

— Op. 82, Slovenska sv. maša v čast sv. Cecilije za mešani zbor in samospve z orglami. Drugi pomnoženi natis. P. K 1'20.

— Op. 100, Šest Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove (ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Prva zbirka Marijinih pesmi. P. K 1'80, gl. po 40 v.

— Op. 105, Preludium et postludium na avstrijsko himno za orgle. V proslavo 60 letnega vladanja Njega Velikanstva cesarja Franc. Jožefa I. P. 60 v.

— Op. 107, Ave Maria VII vucum inaequalium aut IV aequalium. P. 60 v., gl. 20 v.

Hladnik Ignacij, Op. 15, 16 Marijinih pesmi za mešani zbor. P. K 1—, gl. po 20 v.

— Op. 25, „Ave“, 17 Marijinih pesmi za mešani zbor, samospve in orgle. P. K 2—.

— Op. 45, Češena kraljica! 15 Marijinih pesmi za mešani zbor, solo-spve z orglami. P. K 1'80, gl. po 30 v.

— Op. 49, Regina coeli za mešani zbor in spremljavo orgel ali orkestra. P. K 1—.

— Op. 51, 19 Marijinih pesmi za solo-spve, mešani zbor in orgle. P. K 2—.

Hribar P. Angelik, Slava Brezmadežni o petdesetletnici. Napevi za Marijino družbo. Kart. K 1'20, v platno K 1'60.

Sattner P. Hugolin, Slava Bogu. Cerkvene pesmi 2. zvezek. 23 Marijinih pesmi za mešani zbor. P. K 2—, glasovir po 30 v.

— Slovenska sveta maša za mešani zbor s spremljavo orgel. Drugi natis. P. K 1'20.

— Smarične pesmi za sopran, alt, tenor, bas. Drugi natis. P. K 1'30.

— Velikonočne pesmi za mešani zbor. Drugi natis. P. K 1'30.

Pogačnik Ivan, Op. 8, 12 Marijinih pesmi za mešani zbor. P. K 1—, gl. po 20 v.

Sattner, P. Hugolin, Op. 2, Cerkvene pesmi v čast sv. Rešnjemu Telesu za mešani zbor. P. K 1'60.

— Op. 9, Mašne pesmi za mešani zbor. P. K 2—, gl. 40 v.

— Op. 10, „Slava Bogu“. Mašne pesmi za mešani zbor. Tretji pomnoženi natis. P. K 1'50, gl. po 40 v.

— Marijine pesmi za mešani zbor in orgle. P. K 1'80, gl. po 50 v.

— Cerkvene pesmi v čast presv. Rešnjemu Telesu za mešani zbor. P. K 1'60.

— Postne pesmi za mešani zbor in orgle. P. K 1'50, gl. po 40 v.

— Slava Jezusu. Pesmi na čast božjemu Zveličarju za mešani zbor. P. K 3—, gl. po 25 v.

— Smarične. 12 pesmi za mešani zbor, deloma z orglami. P. K 2—.

Sicherl Josip, 25 Marijinih pesmi (Riharjevi in drugi napevi) za mešani in moški zbor. P. K 2—, gl. po 35 v.

— 6 mašnih pesmi za mešani zbor. K 1—.

Somrek dr. Josip, Kvišku srca! ali cerkvena pesmarica za razne prilike. Vez. K 1'20.

Spindler Fran, Ljudska pesmarica za nabožno petje v cerkvi, v soli in doma. Broš. 60 v. v platno K 1—.

— Spremljevanje k „Ljudski pesmarici“ za nabožno petje v cerkvi, v soli in doma. Vez. K 4—.

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko ciklorijo.

Opriliki kupovanja vožnih listkov
na ljublj. južnem kolodvoru, 31. maja
sem pri tamkajšnji blagajni v nag-
lici pustil nekaj denarja, ki se mi je
pozneje po zglasitvi pri gosp. blagaj-
niku brez sadžiska vrnil, kar s sa-
hvalo objavljam.

Ljubljana, 7. junija 1909.

J. Dežman.

Upokojen učitelj

sprejme
suzbo kot
hišni uč-
itelj, obč.
tajnik, pi-
sar v kaki
odvetn. ali notarski pisarni, pod zelo ugodnimi pogoji.
Naslov pove uprava »Slovenca«.

1584 1-1

Tehnični pomočnik

za vodovodno in podtalno stavbarstvo, spreten
risar, zmožen popolnoma slovenščine in hrvaščine
v govoru in pisavi — znanje stenografije in
laščine daje prednost — katoliške vere, se takoj
sprejme pri inž. hidrotektu

KONRAD LACHNIK, Ljubljana, Beethovenova ul. 4.
(V ponudbi je navesti višina zahtevane plače in
priložiti fotografija.)

1544 3-1

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadike.

3265 Olavna zaloga: (11)
Lekarna Ub. pl. Trnkoczy v Ljubljani.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek
v lekarni Trnkoczy zraven
rotevža, lepo tiskano deset zapo-
vedi za zdravje tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo.

3257 52-

HIŠA na prodaj

z 8 stanovanji, 2 kletima, ledenico, podom in velikim
vrtom. V hiši obstoji že pet let prodajalna in je pri-
pravna za katerokoli drugo obrt. Naslov pove uprava
tega lista.

1546 3-1

Modna trgovina za gospode B. Magdić
Ljubljana, hotel pri Maliču priporoča
klobuke, slamnike, čepice, stajce in kravate v najnovejših oblikah in
najlepši izbiri; nadalje: vse športne predmete za hribolazce, hokejarje,
lovce, tenis, cehole, itd. Narodne znake in zastave.

Spretni štukaterji

se iščejo za stavbo v Trstu.

Oglasila z ovadbo pogojev spre-
jema uprava »Slov.« pod X. Y.

Sprejme se

knjigovodja ali knjigovodkinja

z večletno prakso proti dobri
plači pri večji tvrdki v Ljub-
ljani. Zahteva se samostojno
vodstvo knjig in popolna ko-
respondenca. Ponudbe naj se
pošiljajo »poštni predal
štev. 41«.

1551 3-1

Nova tovarna stolov in parketov
na Duplici pri Kamniku

sprejme

žagarja

kateri se razume na »Vollgatter«. Po dogo-
voru sprejme se tudi v akord. Vzame se
tudi izdelovalec parketov, ki se razume
na vseh strojih za izdelovanje parketov. Plača
po dogovoru.

3-1

Visok zaslužek po trajnem delu z pisanjem
na domu. Robert Gruss,
Adressenverlag, Köln. 1983 3-1

Cerkvene orgle

stare šele 39 let, delo Malahovskega
z 10 spremeni, še dobro ohranjene, in

= 1 harmonij =

(Lenarčičev, s premično klaviaturo)
s 6 spremeni, sta naprodaj. Po-
jasnila daje župni urad v St. Ja-
kobu ob Savi, pošta Dol pri
Ljubljani.

1578 3-1

!!! Največja zaloga !!!
noških in deških oblek
A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 !!! Podružnica:
Novo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

Podružnice
Spljet, Celovec

- In Trst -
- Delniška glavnica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih $4\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec

- In Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Znana vinska trgovina **AND. MEJAČ** v Komendi pri Kamniku
priporoča svojo

veliko zalogo jamčeno pristnih vin

iz znanih vinorodnih krajev: Dolenjske, Štajerske, Goriške, Hrvatske in Istre.

Cena v sodih litru od 24 vinarjev dalje. Vzorci na željo zastonj.

1217 1